

Розділ 18 -- «Народження святого Івана Хрестителя»

«У ті дні прийшов Іван Хреститель, проповідуючи в пустелі Юдейській і кажучи: «Покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне», — читав служитель у білій лляній одежі з Біблії, яку він тримав у руках в його лівій руці. Правою рукою він вказував вказівним пальцем на сонце, яке було високо в небі.

Невелика група п'ятидесятників, що зібралася на березі річки Молалла 7 липня (24 червня за старим стилем) 1974 року, не підозрювала, що за ними спостерігають двоє цікавих старообрядців. Про хрещення Андрій Рібров і Георгій Голубін почули від Джека Отступникова через кілька днів після першої зустрічі. Джек запросив їх прийти і подивитися, як вони дотримуються ритуалу хрещення, але Андрій спочатку відмовився, посилаючись на те, що старообрядцям не можна ходити до іншої віри або слухати якісь єретичні вчення. Але коли Георгій сказав Андрію, що вони можуть дивитися здалеку і їм не доведеться заходити до церкви невіруючих, Андрій погодився піти.

— Ти чуєш, що він читає? — спитав Георгій, який напружував слух, щоб почути голос міністра серед шуму річки, що біжить за течією.

— Він читає частину про голос у пустелі, — сказав Андрій, знайомий із старослов'янською версією.

— Скільки там людей у білих халатах? — запитав Георгій. Він напружив очі, щоб порахувати групу людей, що стояли півколом біля міністра. Залишок народу, який не був одягнений у білі шати, зібрався навколо обраних.

— Я лічу сім, — сказав Андрій.

«З міністром — вісім», — сказав Георгій.

«Троє чоловіків і четверо жінки з білими хустками, пов'язаними навколо волосся», — зазначив Андрій.

«Він перестав читати, тсс!» — вигукнув Георгій. — Послухаймо, що він скаже.

«Ми зібралися разом під відкритим небом у цей прекрасний, ясний недільний день, щоб стати свідками події, яка знаменує початок нового життя для кожного з наших кандидатів», — почав високим голосом молодий високий міністр. «Це буде момент у житті кожного з них, який буде записаний у Книзі Життя як день, коли актом хрещення вони засвідчили, що прийняли Христа як свого Спасителя. Піддавшись символічному похованню разом із Христом у річки, як він навчав своїм прикладом на річці Йордан, кожен кандидат приймає на себе відповідальність за смерть перед світом і перед гріхом світу; і коли кандидат знову воскресає з Христом із води, він приймає обов'язок священну обітницю, яку він вимовляє: «Відтепер я житиму життям, подібним до Христа».

Георгій раптово заклав вуха, коли його увагу привернула жінка, яка йшла з пагорба з молодим чоловіком у бежевому костюмі.

— Це схоже на Анастасію, — сказав Георгій. Він не бачив її більше року, відтоді як було завершено розлучення. — Що вона тут робить?

«Я не хотів тобі розповідати раніше, — зізнався Андрій, — але я давно знав про Анастасію та її нового хлопця з гурту «Молокан».

"Чому ти не сказав мені? Хто цей хлопець?" — запитав Георгій. Його охопив напад ревнощів, і він схопив суху кінцівку з зів'ялим коричневим листям із сусіднього дерева й у гніві відламав її. Двоє дітей, які гралися позаду натовпу, почули шум у куцах і прийшли розслідувати.

"Тихо!" сказав Андрій. "Дивіться, ви віддали нас. Тху! Ідіть геть". Двоє дітей побігли розповісти батькам, коли побачили бородатих старообрядців.

«Нам краще піти, поки хтось не прийшов і не запитав, що ми тут робимо», — сказав Георгій.

«Можливо, нас спробують схопити і охрестити разом з іншими сімома», — жартома сказав Андрій. Вони обидва засміялися.

Коли вони почали підніматися на пагорб, звідки відкривався вид на чисті води річки Молалла, священник почав повільно вести сімох кандидатів на хрищення в холодну річку. Люди співали пісню, а служитель читав молитву над кожним кандидатом окремо, а потім виголошував слова: «Я хрещу тебе в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа». Кандидата занурили під холодну поверхню річки, а через кілька секунд підняли мокрого, задихаючись і потираючи очі обома руками, щоб знову бачити. Андрій хвилину дивився на сцену з вершини пагорба, а потім повернувся з Георгієм і попрямував дорогою до припаркованої машини.

— Розкажи мені про цього хлопця з Анастасією, — сказав Георгій, коли вони підійшли до машини Андрія. — Що ти про нього знаєш?

«Моя дружина розповіла мені, що Маша розповіла їй, що мама Анастасії знепритомніла однієї ночі після того, як Анастасія підстригла волосся, і почала зустрічатися з цим літнім чоловіком, який був розлучений і мав двох своїх дітей», — розповів Андрій.

«Чи розповідала Анастасія мамі про цього хлопця?» — запитав Георгій. — Тому її мати знепритомніла? Георгій відчинив вікно, коли Андрій рушив назад на трасу.

«Наскільки я чув, — сказав Андрій, — її мати знепритомніла, коли Анастасія сказала їй, що вона покинула нашу віру. Але ви знаєте, як ширяться чутки, і як жінки часом роздувають правду».

"Як цього хлопця звати?" — запитав Георгій. "Чи ти знаєш?"

«Його звать Володимир Дерев'єв, — відповів Андрій, — але мені здається, що він використовує американське ім'я як своє ім'я. Я не можу згадати, яке воно».

Георгій відчув, як у його світі провалився дах. Він сподівався повернутися до Анастасії та помиритися з нею. Він багато думав про неї відтоді, як подорожував річкою Клакамас, коли усвідомив, якої шкоди завдав собі та своїй родині. Він намагався очистити свій розум і тіло від минулого і поганих звичок. Він кинув палити і пити. Він навіть ходив до перукарні, щоб відстригти свої довгі кучеряві пасма. Для Георгія знову все почало виглядати яскраво і рожево. І ось раптом він відчув, як той

гнітючий дух, який переслідував його останні два роки, знову охопив його.

"Блін!" — вилаявся Георгій. «Чому мені не щастить у світі? Чи карають мене за мої гріхи?»

«Ми живемо в смішній країні», — сказав Андрій, намагаючись знайти логічну причину смутку Георгія. «В Америці існує будь-яка свобода, навіть свобода розлучення. Ми навіть не чули про це слово в Китаї. Я пам'ятаю, як мій батько казав мені, що Бог створив жінку, щоб вона була супутником чоловіка протягом усіх днів його життя. "

— Я в усьому винен, — схлипнув Георгій. Світле майбутнє, яке він бачив собі та Анастасії, згасло, як свічка, у темній самотній ночі. «Нічого з цього не сталося б, якби я не почав пити і не бити її».

— Ну, принаймні, ти знаєш, де помилився, — сказав Андрій. «Знаєте, давнє російське прислів'я каже: «Што посеєш, то е пожньош». Так нас вчили всі святі».

Георгій дивився у вікно на сільськогосподарські угіддя, повз які Андрій проїжджав зі швидкістю 65 миль на годину. Життя, здавалося, проходило повз нього, і він боровся з гіркотою та сльозами, які намагалися виступити на поверхні його очей. Він намагався розгледіти красу ягідних ланів, що розкинулися рівними рядами, кукурудзи та зерна, що сходили на родючому ґрунті матері-землі. Чомусь він почувався покинутою дитиною і прагнув повернутися в лоно матері-церкви. Але він був внутрішньо збентежений.

«Чому на мої молитви не було відповіді і чому я не отримав прощення?» — думав собі Георгій, дивлячись у вікно. «Я намагався виправити це з церквою, і я збирався спробувати виправити це зі своєю колишньою дружиною. Чому це не спрацювало?» Він пригадав молитву покаяння, яку повторював знову і знову, поки не міг думати ні про що інше:

Ослаби остави, отпусти Боже согрешения моя, вольная и невольная, яже в слове и в деле, и яже в ведении и не в ведении, яже во уме и помышлении, яже во дни и в ночи, всями прости яко благ и человеколюбец.

(Покинувши слабкості мої, звільни мене, Боже, від гріхів моїх, свідомих і невідомих, тих, що словом і ділом, тих, що я бачу і тих, яких я не бачу, тих, що в свідомості і в думках моїх, вчинених протягом дня і ті вночі, пробач мені за все, бо ти милостивий і любиш усе людство.)

— Слухай, Георгію, — сказав Андрій, проїхавши кілька миль у повній тиші. «Не переживай так. Можливо, Анастасія відмовиться від цього свого нового хлопця, коли почує, що ти хочеш її повернути».

«Я не думаю, що вона коли-небудь прийме мене назад після того, що я їй зробив», — відповів Георгій голосом, який, здавалося, пробив посмертний дзвін для нього та Анастасії.

Тим часом Анастасія намагалася забути власне гірке минуле і знайти собі краще життя в Америці. Вона намагалася не думати ні про Георгія, ні про старообрядництво, яке змушена була залишити через розлучення. Вона знайшла друзів із групи молокан (п'ятидесятників) і незабаром пішла до них на службу. Їй це спочатку було дивно, бо вона так звикла стояти в церкві зі свічками, що горять перед святими іконами; і тут вона була в церкві, де тільки великий хрест на передній південній стіні новозбудованої церкви означав, що це церква християнська. Її перший шок стався під час недільної вечірньої служби, коли мандрівний євангеліст проповідував про хрещення вогнем, і він читав щось про те, що Христос прийшов до Івана на річці Йордан, і про те, як Іван пізніше сказав людям: «Він повинен рости, а я повинен зменшити». Після цього вона спостерігала, як молоді люди збиралися до вітара, щоб помолитися про дар мов, і вона дивилася і слухала з подивом, як жінка її віку встала з колін і почала говорити невідомою мовою: «Ха ре ка, Шам ба ля». Анастасія була налякана дивним спалахом енергії, який її оточував, і вийшла з надзвичайно зарядженої атмосфери. Тоді вона побачила Володимира, який стояв у фойє церкви. Він посміхнувся їй і почав з нею розмовляти. Вона була вражена його хорошим знанням російської мови, і він почав їй розповідати, що його батьки приїхали з Росії через Китай, а потім до Каліфорнії, де оселилися поблизу Сан-Франциско.

З цього моменту Анастасія полюбила чоловіка, який ставився до неї як до жінки. Вона була вражена тим, як Володимир відкривав їй двері машини і возив її в шикарні ресторани. Через шість місяців вона йшла до вечора в білій весільній сукні в американській церкві; Володимир не

дозволялося вінчатися у власній російській церкві, тому що він був розлучений, а його церква не дозволяла ні розлучення, ні повторні шлюби (те, що було у них спільного зі старообрядцями).

Коли Георгій востаннє бачив Анастасію перед тим, як приєднатися до групи старообрядців у долині річки Піс-Рівер в Альберті, Канада, Анастасія вже була одружена з Володимиром, і для Георгія було надто пізно намагатися примиритися з нею.

Це сталося спекотного літнього дня в період літнього сонцестояння, коли караван автомобілів, кемперів і фургонів прямував звивистою дорогою через національний ліс Маунт-Худ до Остін Хот-Спрінгс (Горячі Джерела). Люди з усіх верств суспільства, різних релігій і вірувань збиралися там, щоб скупатися в гарячих басейнах, які утворилися в одному спеціальному місці вздовж верхів'я річки Клакамас. Георгій приїхав вранці з Андрієм на новому зеленому фургоні «Додж», який Андрій недавно купив. Анастасія прибула пізніше вдень із Володимиром та їхніми родинами, двома старшими дівчатами від попереднього шлюбу Володимира та Стефаном і Катею від попереднього шлюбу Анастасії. Іван і Маша теж були там; і Джек Отступніков і його родина також. Пізніше приїхав скупатися в очищувальних, лікувальних гарячих водах і давній знайомий Андрія Мойсей Богданов, друг молокан, який допоміг Андрію, коли він вперше приїхав до Америки. Загалом, з американцями і з групою мотоциклістів, пивних хіпі, які прибули ближче до вечора, це була строката група людей, яка зібралася біля річки. Вони здавалися мікрокосмом усього американського суспільства, мініатюрним зображенням різних груп, які прийшли шукати кращого життя в штаті під назвою Орегон.

Анастасія накрила стіл під високими соснами в денному таборі біля термальних джерел, а Володимир готував шашлик з курки. Після їжі вони гуляли з дітьми, щоб насолодитися гарячою водою. Анастасія була одягнена в модний купальник-двійка. Проходячи повз інші столики для пікніка, вона привернула увагу кількох старообрядницьких родин. Одними з сімей, які спостерігали, як Анастасія гуляє в купальнику-двійці, були Іван і Маша.

— Подивіться, — сказав Іван, упізнав Анастасію. — Їй не соромно?

«Вона тепер як паганія (нечисті) американці», — сказала Маша, яка спостерігала звинувачуючими очима. «У неї не залишилося сорому».

У цей момент підійшов Микола з двома форелями завбільшки з каструлю. «Подивіться, що я зловив», — сказав він. Він виріс високим, як його батько; зараз йому було сімнадцять років, і він виріс на весь зріст — шість футів.

— Я хочу рибки, — сказав одинадцятирічний Паша. "Я голодний." Устина з Любою також підбігли до старшого брата подивитися, що він зловив. Микола показав свою райдужну форель усім друзям, які зібралися навколо нього, щоб помилуватися десятидюймовою фореллю.

— Ви, діти, підіть на гарячу воду, пограйтеся, а я приготую рибу і салат, — сказала Маша. "Іване, ти підеш з маленькими Любою та Устиною і стежиш, щоб вони не обпеклися в гарячій воді? Я чув, що одна американка сьогодні вранці обпекла ноги, коли ступила в перший басейн".

— Буду обережний, — сказав Іван, перш ніж Маша встигла сказати свої звичайні слова попередження. Він взяв двох дівчат за руки і пішов з ними до гарячих басейнів.

«Здрастуй, Іване, сюди», — гукнув Андрій, побачивши, як Іван ступає своїми босоніжками на розпечене каміння. Андрій сидів у калюжі по груди. Параскева, дружина Андрія, сиділа на великому камені у своєму платті і звісила ноги у воді по скромно прикриті коліна. Георгій розкинувся у воді, виднілася лише його бородата голова. Коли Іван побачив Георгія, він спочатку вагався, але потім втрутився, щоб приєднатися до зібрання старообрядців в окремому басейні. Діти пішли до прохолоднішого басейну ближче до річки, щоб поплескатися, перекинути річку камінцями та половити маленьких гуппі.

Георгій спостерігав, як Анастасія хлюпає водою на свої оголені плечі за кілька басейнів, і в ньому зародилося давнє бажання. Він не витримав болю, що пронизував його серце і душу, вийшов із гарячої води, пішов до холодної бурхливої річки, щоб охолотитися, а потім повернувся до столу для пікніка. Анастасія побачила, як Георгій покинув район гарячих джерел, і зраділа, бо їй уже не було його шкода, і вона не бажала ніколи більше його бачити.

«Здравствуйте», — сказав Джек Андрію, якого впізнав, коли той прийшов до басейну. «Чи можу я приєднатися до вас?»

— Звичайно, — сказав Андрій. Він перейшов на звільнене місце Георгія, щоб впустити в басейн Джека Отступнікова. Іван дивився на новачка підозрілими очима.

— Мене звать Джек Отступников, — сказав Джек, простягаючи праву руку Іванові, якого раніше ніколи не бачив.

— Мене звать Іван Боголюбов, — відповів Іван, не подаючи руки. Його хрест висів на нитці на шиї та на волохатих грудях.

— Бачу, ти послухався моєї поради і відростив бороду, — дружжелюбно сказав Андрій.

«Мій батько почав вирощувати його, коли відкрив школу російської мови», — пояснив Джек. «Він сказав мені, що якщо я хочу, щоб мене прийняли ваші люди, мені теж доведеться виростити одного».

У цю мить по скелях неправильної форми обережно підійшов Мойсей Бодганов. Він теж носив бороду.

«Андрій Рібров!» — вигукнув Мойсей, побачивши старого знайомого. — Я не бачила тебе багато років.

«Це маленький світ», — сказав Джек, домагаючись визнання новачка. За кілька хвилин чоловіків представили один одному, і вони почали обговорювати спочатку погоду, потім світові події, а нарешті релігійні та моральні питання.

Маша прийшла до Параскеви на скелі. Вони бовтали білі ноги у воді і розповідали про ганебних американок, які майже нічим не прикривали своє тіло. Тепло від сонця і від паруючих басейнів створювало дискомфорт старообрядницьким жінкам, яким було соромно оголити своє тіло, як це робили американці та молокани (які їм наслідували). І все ж їхні погляди продовжували таємно дивитися на басейн, де американські дівчата фліртували з пивними хіпі.

— Дивись, мамо, — сказала Устина. Вона підійшла до Маші зі стиснутими долонями. «Я зловив маленьку рибку».

— Пусти, — сказала Маша. «Воно хоче жити».

Устина якусь мить подивилася на маленьку однодюймову рибку на долонях, а потім відпустила її назад у басейн. Рибка кинулася назад у прохолодну воду біля річки.

- Іване, давай поїмо, - покликала Маша після того, як їй набридло сидіти на краю басейну. «Паша, Устина, Люба. Поїхали».

Маша зібрала дітей, як курочка курчаток, і повела їх до столу. Микола вже був там, жував картопляні чіпси та інші закуски, куплені в магазині.

Chapter 18 -- "Birth of St. John the Baptist"

"In those days came John the Baptist, preaching in the wilderness of Judea, and saying, 'Repent ye: for the kingdom of heaven is at hand,' " read a minister in a white linen robe from a Bible that he was holding in his left hand. With his right hand he pointed his index finger up to the sun that was high in the heavens.

The small group of Pentecostals that had gathered on the banks of the Molalla River on July 7 (June 24, old style), 1974, were not aware that they were being watched by two curious Old Believers. Andrey Ribrov and Giorgiy Golubin had heard about the baptismal service from Jack Otstupnikov several days after their first encounter. Jack had invited them to come and see how they observed the ritual of baptism, and Andrey had declined at first on the grounds that an Old Believer was not supposed to go to a church of another faith or listen to any heretical teachings. But when Giorgiy told Andrey that they could watch from a distance and they wouldn't have to enter the unbelievers' church, Andrey agreed to go.

"Do you hear what he's reading?" asked Giorgiy, who was straining his ears to hear the minister's voice amidst the sound of the river rushing downstream.

"He's reading the part about a voice in the wilderness," said Andrey, who was familiar with the old Church Slavonic version.

"How many people are there in white robes?" asked Giorgiy. He strained his eyes to count a group of people standing in a semi-circle beside the minister. The remainder of the people, who were not dressed in white robes, gathered around the select few.

"I count seven," said Andrey.

"With the minister, that makes eight," said Giorgiy.

"Three are men, and four are women with white headscarves tied around their hair," observed Andrey.

"He stopped reading, sh!" exclaimed Giorgiy. "Let's listen to what he's going to say."

"We are gathered together under the open sky on this beautiful, clear Sunday afternoon to witness an event that marks the beginning of a new life for each one of our candidates," began the young, tall minister in a loud voice. "This will be a moment in each one of their lives which will be written in the Book of Life as the day when they signified by the act of baptism that they had accepted Christ as their savior. By submitting to the symbolical burial with Christ in the river, as he taught by his example at the river Jordan, each candidate accepts the responsibility of death to the world and to the sin of the world; and when the candidate rises again with Christ out of the water, he accepts the duty of the sacred vow that he utters, 'From henceforth I will live a Christ-like life,' "

Giorgiy suddenly switched his ears off as his attention was drawn to a woman walking down the hill with a young man in a beige suit.

"That looks like Anastasia," said Giorgiy. He hadn't seen her in over a year, ever since the divorce was finalized. "What is she doing here?"

"I didn't want to tell you before," confessed Andrey, "but I knew about Anastasia and her new boy friend from the Molokan group here for some time."

"Why didn't you tell me? Who is that guy?" asked Giorgiy. A fit of jealousy seized him and he grabbed a dry limb with fading brown leaves from a nearby tree and snapped it off in anger. Two children who had been playing in the back of the crowd heard the noise in the bushes and came to investigate.

"Quiet!" said Andrey. "Look, you gave us away. Shoo! Go away." The two children ran to tell their parents when they saw the bearded Old Believers.

"We'd better leave before someone comes and asks us what we're doing here," said Giorgiy.

"They might try to capture us and baptize us together with the other seven," said Andrey jokingly. They both laughed.

As they started climbing up the hill overlooking the clear waters of the Molalla River, the minister began leading the seven candidates for baptism slowly into the cold river. The people sang a song as the minister said a prayer over each candidate individually and then pronounced the words, "I baptize you in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit." The

candidate was plunged under the cold surface of the river and then seconds later was brought up dripping wet, gasping for breath, and rubbing the eyes with both hands in order to see again. Andrey glanced at the scene from the top of the hill for a minute before he turned away with Giorgiy and headed up the road to the parked car.

"Tell me about this guy with Anastasia," said Giorgiy when they had gotten back to Andrey's car. "What do you know about him?"

"My wife told me that Masha told her that Anastasia's mother fainted one night after Anastasia had cut her hair and had started going out with this older man who was divorced and had two of his own children," said Andrey.

"Did Anastasia tell her mother about this guy?" asked Giorgiy. "Is that why her mother fainted?" Giorgiy opened the window as Andrey started driving back to the highway.

"From what I heard," said Andrey, "her mother fainted when Anastasia told her that she had left our faith. But you know how rumors spread, and how women blow the truth out of proportion sometimes."

"What is that guy's name?" asked Giorgiy. "Do you know?"

"His name is Vladimir Derevyeff," answered Andrey, "but I think he uses an American name as his first name. I can't remember what it is."

Giorgiy felt the roof cave in on his world. He had hoped to go back to Anastasia and make amends with her. He had thought much about her ever since that ride along the Clackamas River when he realized the harm he had done to himself and to his family. He tried to purify his mind and body from his past and from his bad habits. He had stopped smoking and drinking. He had even gone to a barber shop to cut off his long curly locks. Everything had started to look bright and rosy for Giorgiy again. And now suddenly he felt the same oppressive spirit, that had haunted him for the past two years, come over him again.

"Damn it!" swore Giorgiy. "Why do I get all the bad luck in the world? Am I being punished for my sins?"

"We live in a funny country," said Andrey, trying to find a logical reason for Giorgiy's sorrow. "There is all kind of freedom in America, even freedom to

divorce. We never even heard of the word back in China. I remember my father telling me that God made a woman to be a companion for man all the days of his life."

"It's all my fault," sobbed Giorgiy. The bright future that he had envisioned for himself and Anastasia had flickered out like a candle in the dark, lonely night. "None of this would have happened if I hadn't started drinking and beating her up."

"Well, at least you're aware of where you went wrong," said Andrey. "You know, the old Russian proverb says, 'Shto poseyesh, to e pozhnyosh' (what you sow is what you will reap). That's what all the saints have taught us."

Giorgiy looked out the window at the farmlands that Andrey drove past at 65 miles an hour. Life seemed to be passing him by, and he fought back the bitterness and the tears that were battling to come to the surface of his eyes. He tried to look at the beauty of the berry fields that were spread out in even rows, and the corn and the wheat that was springing up all over the fertile soil of mother earth. Somehow he felt like an abandoned child, and he yearned to come back to the bosom of the mother church. Yet he was inwardly confused.

"Why weren't my prayers answered, and why wasn't I forgiven?" thought Giorgiy to himself as he stared out the window. "I was trying to make it right with the church, and I was going to try and make it right with my former wife. Why didn't it work?" He recalled the prayer of repentance that he had said over and over until he could think of nothing else:

Ослаби остави, отпусти Боже согрешения моя, вольная и невольная, яже в слове и в деле, и яже в ведении и не в ведении, яже во уме и помышлении, яже во дни и в нощи, всями прости яко благ и человеколюбец.

(My weaknesses forsaking, free me O God from my sins, willful and unwillful, those in word and in deed, those I see and those I don't see, those in the mind and in my thoughts, those committed during the day and those at night, forgive me for all, for you are gracious and you love all mankind.)

"Listen, Giorgiy," said Andrey after driving for several miles in total silence. "Don't feel so bad. Maybe Anastasia will give up on this new boy friend of hers after she hears that you want her back."

"I don't think she'll ever take me back after what I've done to her," answered Giorgiy in a voice that seemed to sound the death knell for him and Anastasia.

Meanwhile, Anastasia was trying to forget her own bitter past and find a better life for herself in America. She tried not to think about Giorgiy nor about the Old Belief that she was forced to leave because of the divorce. She had found some friends from the Molokan (Pentecostal) group, and before long she was going to their church services. It was strange for her at first, because she was so used to standing in a church with candles burning before holy ikons; and here she was in a church where only a large cross on the front southern wall of the newly built church signified that it was a Christian church. Her first shock came at a Sunday night service when a traveling evangelist preached about the baptism by fire, and he had read something about Christ coming to John at the Jordan River and about John later telling the people, "He must increase, but I must decrease." Afterwards, she watched the young people flock to the altar to pray for the gift of tongues, and she watched and listened in amazement as a woman her age stood up from her knees and started speaking in an unknown tongue: "Ha re ka, Sham ba la." Anastasia was frightened by the strange outburst of energy that surrounded her, and she walked out of the highly-charged atmosphere. That's when she saw Vladimir standing in the foyer of the church. He smiled at her and started talking with her. She was amazed at his good grasp of the Russian language, and he started telling her that his parents had come from Russia through China and then to California, where they settled near San Francisco.

From that moment on Anastasia took a liking to the man who treated her like a lady. She was astonished at the way Vladimir would open the car door for her and take her out to fancy restaurants. Within six months she was walking down the aisle in a white wedding gown in an American church; Vladimir wasn't permitted to marry in his own Russian church because he was divorced, and his church didn't allow divorce nor second marriages (something they held in common with the Old Believers).

When Giorgiy saw Anastasia one last time before he moved up to join a group of Old Believers in the Peace River Valley in Alberta, Canada, Anastasia was already married to Vladimir, and it was too late for Giorgiy to attempt any reconciliation with her.

It happened on a hot midsummer's day around the season of the summer solstice, when a caravan of cars, campers, and vans followed the meandering road through Mt. Hood National Forest to Austin Hot Springs. People from all walks of life and from various religions and beliefs gathered there to bathe in the hot pools that formed in one special spot along the upper Clackamas River. Giorgiy had come in the morning with Andrey in the new green Dodge van that Andrey had recently bought. Anastasia arrived later in the afternoon with Vladimir and their combined families, two older girls from Vladimir's previous marriage and Stefan and Katya from Anastasia's previous marriage. Ivan and Masha were also there; and so was Jack Odstupnikov and his family. Later, an old acquaintance of Andrey's, Moisey Bogdanov, the Molokan friend who helped Andrey when he first came to America, also arrived to bathe in the cleansing, therapeutic hot waters. All in all, with the Americans and with a group of motorcycling, beer-drinking hippies that arrived toward evening, it was a motley group of people which gathered at the river. They seemed to be a microcosm of the entire society of America, a picture in miniature of the various groups which came to find a better life in a state called Oregon.

Anastasia set the table underneath the tall pine trees in the daytime campground beside the hot springs while Vladimir prepared the chicken barbecue. After the meal, they walked with their children to enjoy the hot waters. Anastasia was dressed in a fashionable two-piece bathing suit. As she passed by the other picnic tables, she attracted the attention of several Old Believer families. One of the families that watched Anastasia walk in her two-piece bathing suit was Ivan and Masha.

"Would you look at that," said Ivan when he recognized Anastasia. "Isn't she ashamed of herself?"

"She's now like the paganiye (unclean) Americans," said Masha, who watched with accusing eyes. "She has no shame left."

Nikolai came walking up at that moment with two pan-size trout. "Look what I caught," he said. He had grown tall like his father; he was seventeen years old now and he had grown to his full height of six feet tall.

"I want some fish," said eleven-year-old Pasha. "I'm hungry." Ustina and Luba also came running up to their big brother to see what he had caught.

Nikolai showed off his rainbow trout to all his friends who gathered around him to admire the ten inch trout.

"You children go to the hot waters and play around while I prepare the fish and a salad," said Masha. "Ivan, will you go with little Luba and Ustina and watch out that they don't get burned in the hot water? I heard an American girl got her feet burned this morning when she stepped in the first pool."

"I'll be careful," said Ivan before Masha could say her usual words of warning. He took the two girls by the hand and went with them to the hot pools.

"Hello, Ivan, over here," called Andrey when he saw Ivan step on the hot rocks with his sandals. Andrey was sitting in a pool up to his chest. Paraskeva, Andrey's wife, was sitting on a large rock in her dress and dangling her feet in the water up to her modestly covered knees. Giorgiy was stretched out in the water with only his bearded head visible. When Ivan saw Giorgiy he hesitated at first, but then he stepped in to join the gathering of Old Believers in the segregated pool. The children went to a cooler pool closer to the river to splash around, throw stones across the river, and catch little guppies.

Giorgiy watched Anastasia splashing water on her naked shoulders several pools away, and the old desire started to rise within him. He couldn't stand the pain that surged through his heart and soul, and he got out of the hot water, went to the cold rushing river to cool off, and then went back to the picnic table. Anastasia saw Giorgiy leave the hot springs area, and she was glad, for she no longer felt sorry for him, nor did she desire to ever see him again.

Здравствуйте "Zdravstvuytye" (hello), said Jack to Andrey, whom he recognized as he came to the pool. "May I join you?"

"Certainly," said Andrey. He moved over into Giorgiy's vacated spot to let Jack Otstupnikov into the pool. Ivan watched the newcomer with suspicious eyes.

"My name is Jack Otstupnikov," said Jack, extending his right hand to Ivan, whom he had never met before.

"They call me Ivan Bogolubov," responded Ivan without extending his hand. His cross hung on a string around his neck and down his hairy chest.

"I see you listened to my advice and grew a beard," said Andrey in a friendly manner.

"My father started growing one when he opened up the Russian language school," explained Jack. "He told me that if I wanted to be accepted by your people I would have to grow one, too."

At that moment Moisey Bodganov came walking carefully over the irregularly shaped rocks. He also wore a beard.

"Andrey Ribrov!" exclaimed Moisey when he saw his old acquaintance. "I haven't see you in years."

"It's a small world," said Jack, as he sought recognition from the newcomer.

Within minutes the men were introduced to each other, and they began discussing first the weather, then world events, and finally religious and moral issues.

Masha had come to join Paraskeva on the rocks. They dangled their white legs in the water and talked about the shameful American women who were wearing almost nothing to cover their bodies. The heat from the sun and from the steaming pools made it uncomfortable for the Old Believer women, who felt it shameful to uncover their bodies as the Americans, and the Molokans (who imitated them) did. And yet, their eyes kept roving secretly to a pool where American girls were flirting with beer-drinking hippies.

"Look, mama," said Ustina. She came up to Masha with cupped hands. "I caught a little fish."

"Let it go," said Masha. "It wants to live."

Ustina looked at the little one-inch fish in the palms of her hand for a moment and then she let it go back into the pool. The little fish darted back into the cool water near the river.

"Ivan, let's go eat," called Masha after she got tired of sitting at the edge of the pool. "Pasha, Ustina, Luba. Let's go."

Masha gathered her children together like a mother hen gathers her chicks, and she led them to the picnic table. Nikolai was already there, munching on potato chips and other snacks bought from the store.
